

Adult Education Committee & Beis Medrash Program

ט"ז אייר התשפ"ג

FOMO (FEAR OF MISSING OUT) IN PO-MO (POST-MODERN) TIMES

Postmodernism is a broad movement that developed in the mid- to late 20th century across philosophy, the arts, architecture, and criticism, marking a departure from modernism. The term has been more generally applied to describe a historical era said to follow after modernity and the tendencies of this era.

Postmodernism is generally defined by an attitude of skepticism, irony, or rejection toward what it describes as the grand narratives and ideologies associated with modernism, often criticizing Enlightenment rationality and focusing on the role of ideology in maintaining political or economic power. Postmodern thinkers frequently describe knowledge claims and value systems as contingent or socially-conditioned, framing them as products of political, historical, or cultural discourses and hierarchies. Common targets of postmodern criticism include universalist ideas of objective reality, morality, truth, human nature, reason, science, language, and social progress. Accordingly, postmodern thought is broadly characterized by tendencies to self-consciousness, self-referentiality, epistemological and moral relativism, pluralism, and irreverence.

Analytic philosopher Daniel Dennett said, "Postmodernism, the school of 'thought' that proclaimed 'There are no truths, only interpretations' has largely played itself out in absurdity, but it has left behind a generation of academics in the humanities disabled by their distrust of the very idea of truth and their disrespect for evidence, settling for 'conversations' in which nobody is wrong and nothing can be confirmed, only asserted with whatever style you can muster."

FOMO (FEAR OF MISSING OUT): THE TORAH VIEW

Revisiting Rosh Chodesh Nissan (I)

1) ספר שמות פרק מ

א ויִדְבַר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. ב בַּיּוֹם-הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן, בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ, תִּקְיִם, אֶת-מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד. ג וְשָׁמַתָּ שָׁם, אֶת אֲרוֹן הָעֵדוּת; וְסִכַּתָּ עַל-הָאָרוֹן, אֶת-הַפְּרָכֶת. ד וְהִבֵּאתָ, אֶת-הַשֻּׁלְחָן, וְעָרַכְתָּ, אֶת-עָרְפוֹ; וְהִבֵּאתָ, אֶת-הַמִּלְנֶה, וְהַעֲלִיתָ, אֶת-גִּרְתֵּיהָ. ה וְנִתְּתָה אֶת-מִזְבַּח הַזָּהָב, לְקִטְרוֹת, לְפָנַי, אֲרוֹן הָעֵדוּת; וְשָׁמַתָּ אֶת-מִסְדֵּי הַפֶּתַח, לְמִשְׁכַּן. ו וְנִתְּתָה, אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה, לְפָנַי, פֶּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל-מוֹעֵד. ז וְנִתְּתָה, אֶת-הַכִּיֹּר, בֵּין-אֹהֶל מוֹעֵד, וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ; וְנִתְּתָה שָׁם, מִיַּם. ח וְשָׁמַתָּ אֶת-הַחֹצֵר, סָבִיב; וְנִתְּתָה, אֶת-מִסְדֵּי שַׁעַר הַחֹצֵר. ט וְלָקַחְתָּ אֶת-שִׁמְן הַמִּשְׁחָה, וּמִשְׁחָתָה אֶת-הַמִּשְׁכָּן וְאֶת-כָּל-אֶשֶׁר-בוֹ; וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו, וְהִיָּח קֹדֶשׁ. י וּמִשְׁחָתָה אֶת-מִזְבַּח הָעֹלָה, וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו; וְקִדַּשְׁתָּ, אֶת-הַמִּזְבֵּחַ, וְהִיָּח הַמִּזְבֵּחַ, קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים.

9) ספר ויקרא פרק ט

א) ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל: (כג) ויבא משה ואהרן, אל-אהל מועד, ויצאו, ויברכו את-העם; ויגרא כבוד-יהוה, אל-כל-העם. כד) ותצא אש, מלפני יהוה, ותאכל על-המזבח, את-העלה ואת-החלבים; ויגרא כל-העם ויראו, ויפלו על-פניהם.

ספר ויקרא פרק י

א) ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטרת ויקריבו לפני ידוד אש זרה אשר לא צנה אתם: (ב) ותצא אש מלפני ידוד ותאכל אותם וימתו לפני ידוד: (ג) ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דבר ידוד לאמר בקרבי אקדש ועל פני כל העם אפבד וידם אהרן: (ד) ויקרא משה אל מישאל ואל אלצפון בני עזיאל דד אהרן ויאמר אליהם קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקדש אל מחוץ למחנה: (ה) ויקרבו וישאם בכתנתם אל מחוץ למחנה כאשר דבר משה: (ו) ויאמר משה אל אהרן ולאליעזר ולאיתמר בניו ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא תפרמו ולא תמתו ועל כל העדה קצף ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ידוד: (ז) ומפתח אהל מועד לא תצאו פן תמתו כי שמן משחת ידוד עליכם ויעשו כדבר משה:

10) אבן עזרא על ויקרא פרק ט פסוק א

א) ויהי ביום השמיני - היה נראה לנו כי ביום השמיני שמיני לניסן כי המשכן הוקם באחד לחודש רק המעתיקים אמרו שהיה ראש חדש ניסן ובשבעת ימי המלואים היה משה מקים את המשכן בכל יום וסותרו כדי להרגיל בו וללמד:

11) רמב"ן על במדבר פרק ז פסוק א

א) ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן לא נאמר "ביום הקים", מלמד שכל שבעת ימי המלואים היה מעמידו ומפרקו ובאותו היום העמידו ולא פרקו, לכך נאמר ביום כלות משה להקים, אותו היום כלו הקמותיו וראש חודש ניסן היה, בשני נשרפה הפרה, בשלישי הזו היה ראשונה, בשביעי גלחו, לשון רש"י מדברי רבותינו ז"ל (ספרי נשא קמה) אבל איננה ראייה גמורה, כי "ביום כלות" אינו דבוק עם "להקים" בלבד, אבל ביום כלות משה להקים את המשכן ולמשוח ולקדש אותו ואת המזבח ואת כליו הקריבו הנשיאים את קרבנם כשנעשה כל זה ומכל מקום ביום השמיני היה: ונכתבה זאת הפרשה בכאן, בעבור כי ביום הראשון של מלואים קרא אל משה מאהל מועד וידבר השם אליו כל הפרשיות שמתחלת ספר ויקרא עד ויהי ביום השמיני שהם בדיני הקרבנות, ומיום השמיני נדבר לו כל הפרשיות שמתחלת זאת החיה אשר תאכלו ויקרא יא שהם בדיני איסור והיתר, ויש בכולן ענין הקרבנות, ונמשכו הענינים עד המקום הזה כסדר כאשר פירשתי (בתחלת הספר ולעיל ה) וכשהשלים המצות אשר נצטוו משה לאמר לישראל ובכולן דיני עבודה וקרבנות ומשמרת אהל מועד ועבודתו, חזר אחרי כן בכאן להגיד נדבת הנשיאים בקרבנם שהיו מהיום השמיני עד יום תשעה עשר לחודש, או עד שנים עשר יום לחודש כדברי רבותינו (סדר עולם פרק ז)

Antithesis (III)

12) ספר במדבר פרק יא

ד והאספסוף אשר בקרבו, התאוו תאונה; וישבו ויבכו, גם בני ישראל, ויאמרו, מי יאכלנו בשר. ה. וזכרנו, את-הדנה, אשר-נאכל במצרים, חנם; את חקשאים, ואת האבטחים, ואת-החציר ואת-הבצלים, ואת-השומים. ו. ועתה נפשנו יבשה, אין כל--בלתי, אל-המן עינינו.

13) רש"י במדבר פרשת בהעלותך פרק ח

ב) בהעלתך - למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקדוש ברוך הוא חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות: (ג) ויעש כן אהרן - להגיד שבחו שלה אהרן שלא שינה:

WHY A MONTH LATER? (IV)

14 שמות מרק יב: מצות קרבן פסח – איסור חמץ

(א) ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר
(ב) החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה
(ג) ודברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה ויקחו להם איש ששה לבית ששה לבית
(ד) ואם ימעט הבית מהיות משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו במכסת נפש איש לפי אכלו
תכסו על הששה
(ה) ששה תמים זכר בן שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן העזים תקחו
(ו) והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין
הערבים:
(ז) ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזות ועל המשקוף על הבתים אשר יאכלו אתו בהם
(ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מררים יאכלהו
(ט) אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו
(י) ולא תותירו ממנו עד בקר והנותר ממנו עד בקר באש תשרפו
(יא) וככה תאכלו אתו מתניכם חגרים געליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו בחפזון
פסח הוא ליהוה
(יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל
אלהי מצרים אעשה שפטים אני יהוה
(יג) והיה הדם לכם לאות על הבתים אשר אתם שם וראיתי את הדם ופסחתי עלכם ולא יהיה
בכם נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים
(יד) והיה היום הזה לכם לזכרון וחגגתם אתו חג ליהוה לדורתיכם חקת עולם תחגגו
(טו) שבעת ימים מצות תאכלו אף ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם כי כל אכל חמץ ונכרתה
הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד יום השביעי
(טז) וביום הראשון מקרא קדש וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם
אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם
(יז) ושמרתם את המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם
את היום הזה לדורתיכם חקת עולם
(יח) בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצות עד יום האחד ועשרים לחדש בערב
(יט) שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי כל אכל מחמץ ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל
בגור ובאזרח הארץ
(כ) כל מחמץ לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות
(כא) ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אליהם משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו
הפסח
(כב) ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר בסוף והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות מן
הדם אשר בסוף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר

שמות מרק ט"ז

(א) ויקעו מאילים ויבאו כל עדת בני ישראל אל מדבר סין אשר בין אילם ובין סיני בחמשה עשר
יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים:
(ב) וילינו ויילינו כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרן במדבר:
(ג) ויאמרו אליהם בני ישראל מי יתן מותנו ביד יהוה בארץ מצרים בשבתנו על סיר הכסף באכלנו
לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית את כל הקהל הזה ברעב:
(ד) ויאמר יהוה אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען
אנשנו הילך בתורתם אם לא:
(ה) והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום:
(ו) ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא אתכם מארץ מצרים:
(ז) ובקר וראיתם את כבוד יהוה בשמעו את תלנתיכם על יהוה ונחנו מה כי תלנו ויילינו עלינו:
(ח) ויאמר משה בתת יהוה לכם בערב בשר לאכל ולחם לבצע בשמע יהוה את תלנתיכם אשר
אתם מלינים עליו ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יהוה:

(ט) ויאמר משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנותיכם :
 (י) ויהי כדבר אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר והנה כבוד יהוה נראה בענן :
 (יא) ונדבר יהוה אל משה לאמר :
 (יב) שמעתי את תלונת בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבועו לחם וידעתם כי אני יהוה אלהיכם :
 (יג) ויהי בערב ותעל השלו ותכס את המחנה ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה :
 (יד) ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק מחספס דק ככפר על הארץ :
 (טו) ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהם הוא הלחם אשר נתן יהוה לכם לאכלה :
 (טז) זה הדבר אשר צוה יהוה לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת מספר נפשותיכם איש לאשר באהלו תקחו :
 (יז) ויעשו כן בני ישראל וילקטו המרבה והממעיט :
 (יח) וימדו בעמר ולא העדיף המרבה והממעיט לא החסיר איש לפי אכלו לקטו :
 (יט) ויאמר משה אלהם איש אל יותר ממנו עד בקר :
 (כ) ולא שמעו אל משה ויותרו אנשים ממנו עד בקר וירם תולעים ויבאש ויקלף עליהם משה :
 (כא) וילקטו אותו בבקר בבקר איש כפי אכלו וחס השמש ונמס :
 (כב) ויהי ביום הששי לקטו לחם משנה שני העמר לאחד ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו למשה :
 (כג) ויאמר אלהם הוא אשר דבר יהוה שבתון שבת קדש ליהוה מחר את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו ואת כל העדף הניחו לכם למשמרת עד הבקר :
 (כד) ויניחו אותו עד הבקר באשר צוה משה ולא הבאיש ורמה לא היתה בו :
 (כה) ויאמר משה אלהו היום כי שבת היום ליהוה היום לא תמצאוה בשדה :
 (כו) ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו :
 (כז) ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט ולא מצאו :
 (כח) ויאמר יהוה אל משה עד אנה מאנתם לשמור מצותי ותורתני :
 (כט) ראו כי יהוה נתן לכם השבת על כן הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי :
 (ל) וישבתו העם ביום השביעי :

Bnot Tzelofchad – FOMO #2 (IV)

15 ספר במדבר פרק כז

א ותקרבנה בנות זלפחד, בן-חפר בן-גלעד בן-מכיר בן-מנשה, למשפחות, מנשה בן-יוסף; ואלה, שמות בנותיו--מחלה נעה, וחגלה ומלכה ותרצה. ב ותעמדנה לפני משה, ולפני אלעזר הכהן, ולפני הנשיאים, וכל-העדה--פתח אהל-מועד, לאמר. ג אבינו, מת במדבר, והוא לא-היה בתוך העדה הנוצדים על-יהוה, בעדת-קרח: כי-בחטאו מת, ובגים לא-היו לו. ד למה יגרע שם-אבינו מתוך משפחתו, כי אין לו בן; ותנה-לנו אחזה, בתוך אחי אבינו. ה ויקרב משה את-משפטו, לפני יהוה. (פ) ויאמר יהוה, אל-משה לאמר. ז פן, בנות זלפחד דברת--נתן תתן להם אחזת נחלה, בתוך אחי אביהם; והעברת את-נחלת אביהן, להן. ח ואל-בני ישראל, תדבר לאמר: איש כי-ימות, ובו אין לו--והעברתם את-נחלתו, לבתו. ט ואם-אין לו, בת--והנתתם את-נחלתו, לאחיו. י ואם-אין לו, אחים--והנתתם את-נחלתו, לאחי אביו. יא ואם-אין אחים, לאביו--והנתתם את-נחלתו לשארו הקרב אליו ממשפחתו, וירש אתה; והיתה לבני ישראל, לחקת משפט, באשר צוה יהוה, את-משה.

FOMO #3 (V)

16 דברים פרק ד

(א) ועתה ישראל שמע אלהיכם ואליהם משפטים אשר אנכי מלמד אתכם לעשות למען תחיו ובאתם וירשתם את הארץ אשר יקח אליה אתכם נתן לכם :
 (ב) לא תספו עלהדבר אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו ממנו לשמר את מצות יקח אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם :